KATILIM BELGESİ

Sayın

Arş. Gör. Dr. Hasan YÜCEL

23-24 Kasım 2019 tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen

Uluslararası 24 Kasım Başöğretmen

Eğitim ve Yenilikçi Bilimler Sempozyumu'na katılmış,

KUR'ÂN VE DİN ALGISI ÜZERİNE

isimli eseri sözlü olarak sunulmuştur

Prof. Dr. Necati DEMİR
Düzenleme Kurulu Başkanı

INSTITUTE OF ECONOMIC DEVELOPMENT AND SOCIAL RESEARCHES 2010

CamScanner ile tarandı

24 KASIM
BAŞÖĞRETMEN

ULUSLARARASI EĞİTİM VE YENİLİKÇİ BİLİMLER SEMPOZYUMU

23-24 Kasım 2019

ANKARA

TAM METİN KİTABI

ISBN- 978-625-7029-26-1

TAM METİN KİTABI

Editörler

Doç. Dr. Fizuli MUSTAFAYEV

Elvan CAFAROV

- Bu kitabın tüm hakları İKSAD Yayınevi'ne aittir.
- Yazarlar etik ve hukuki olarak eserlerinden sorumludurlar.
- İKSAD Publications - 2019©

- ISBN- 978-625-7029-26-1
- **Yayın tarihi:** : 11.12. 2019

SEMPOZYUM HAKKINDA

Uluslararası
24 KASIM BAŞÖĞRETMEN EĞİTİM ve YENİLİKÇİ BİLİMLER SEMPOZYUMU

TARİHİ VE YERİ

23-24 Kasım 2019

ANKARA

DÜZENLEYEN KURUM

İKSAD-İktisadi Kalkınma ve Sosyal Araştırmalar Derneği

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Hacer HUSEYNOVA

Prof. Dr. M. Salih MERCAN

Prof. Dr. Necati DEMİR

Prof. Dr. Salih ÖZTÜRK

Doç. Dr. Sehrana KASIMI

RESMİ DİLLERİ

Türkçe, Rusça, İngilizce

KATILIMCI ÜLKELER

Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Rusya, Özbekistan, Kırgızistan

Kabul Edilen Bildiri Sayısı

119 bildiri

REDDEDİLEN BİLDİRİ SAYISI

22 bildiri

DEĞERLENDİRME SÜRECİ

**Tüm başvurular Çift kör hakem değerlendirmesi sürecinden geçmiştir.*

BİLİM KURULU

Prof. Dr. Alia R. MASALİMOVA
Al – Farabi Kazak Milli Üniversitesi

Prof. Dr. Afaq SADIKOVA
Bakü Devlet Üniversitesi

Prof. Dr. Hacer HUSEYNOVA
Azerbaycan Devlet Pedagoji Üniversitesi

Prof. Dr. Osman ADIGÜZEL
Fırat Üniversitesi

Prof. Dr. M. Salih MERCAN
Bitlis Eren Üniversitesi

Prof. Dr. Mehmet OKUR
Karadeniz Teknik Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa TALAS
Ömer Halisdemir Üniversitesi

Prof. Dr. İ. Bakır ARABACI
Fırat Üniversitesi

Prof. Dr. Necati DEMİR
Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Osman ERKMEN
Gaziantep Üniversitesi

Doç. Dr. Deniz ÜNAL
Çukurova Üniversitesi

Doç. Dr. Fehmi ÇALIK
Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi

Doç. Dr. Ferit GÜRBÜZ
Hakkari Üniversitesi

Doç. Dr. Osman Kubilay GÜL
Cumhuriyet Üniversitesi
Doç. Dr. Şayan ULUSAN
Manisa Celal Bayar Üniversitesi

Doç. Dr. Elvan YALÇINKAYA
Ömer Halisdemir Üniversitesi

Doç. Dr. Hatice Zekavet KABASAKAL
Dokuz Eylül Üniversitesi

Doç. Dr. Hatice KADIOĞLU ATEŞ
İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi

Doç. Dr. Ümmügülsüm CANDEĞER
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi

Dr. Ali ÖZER
Cumhuriyet Üniversitesi

Dr. Bayram POLAT
Ömer Halisdemir Üniversitesi

Dr. Damira BAİGONUSHOVA
Kırgızistan Türk Manas Üniversitesi

Dr. Furkan ÇELEBİ
Yozgat Bozok Üniversitesi

Dr. Klara PUŞKİNA
Çuvaş Devlet Üniversitesi

Dr. Malik YILMAZ
Atatürk Üniversitesi

Dr. Murat KÜRKCÜ
Sakarya Üniversitesi

Dr. Raziiakhan ABDIEVA
Kırgızistan Türk Manas Üniversitesi

Dr. M. Ertuğ YAVUZ
Bozok Üniversitesi

Dr. Mustafa ÖZKAN
Trakya Üniversitesi

Dr. Selahattin YAKUT
Yozgat Bozok Üniversitesi

Dr. Serdar GÜNGÖR
Uşak Üniversitesi

Dr. Serir UZUN
Düzce Üniversitesi

Dr. Seydi YIKMIŞ
Namık Kemal Üniversitesi

Dr. Suzan ONUR YAMAN
Karabük Üniversitesi

Dr. Turan ÇAKIR
Sakarya Üniversitesi

Dr. Ayşe ERKMEN
Gaziantep Üniversitesi

Uluslararası Konuşmacılar

Doç. Dr. Fizuli MUSTAFAYEV -Azerbaijan

Проф. Ғалия Медеуова – Kazakistan

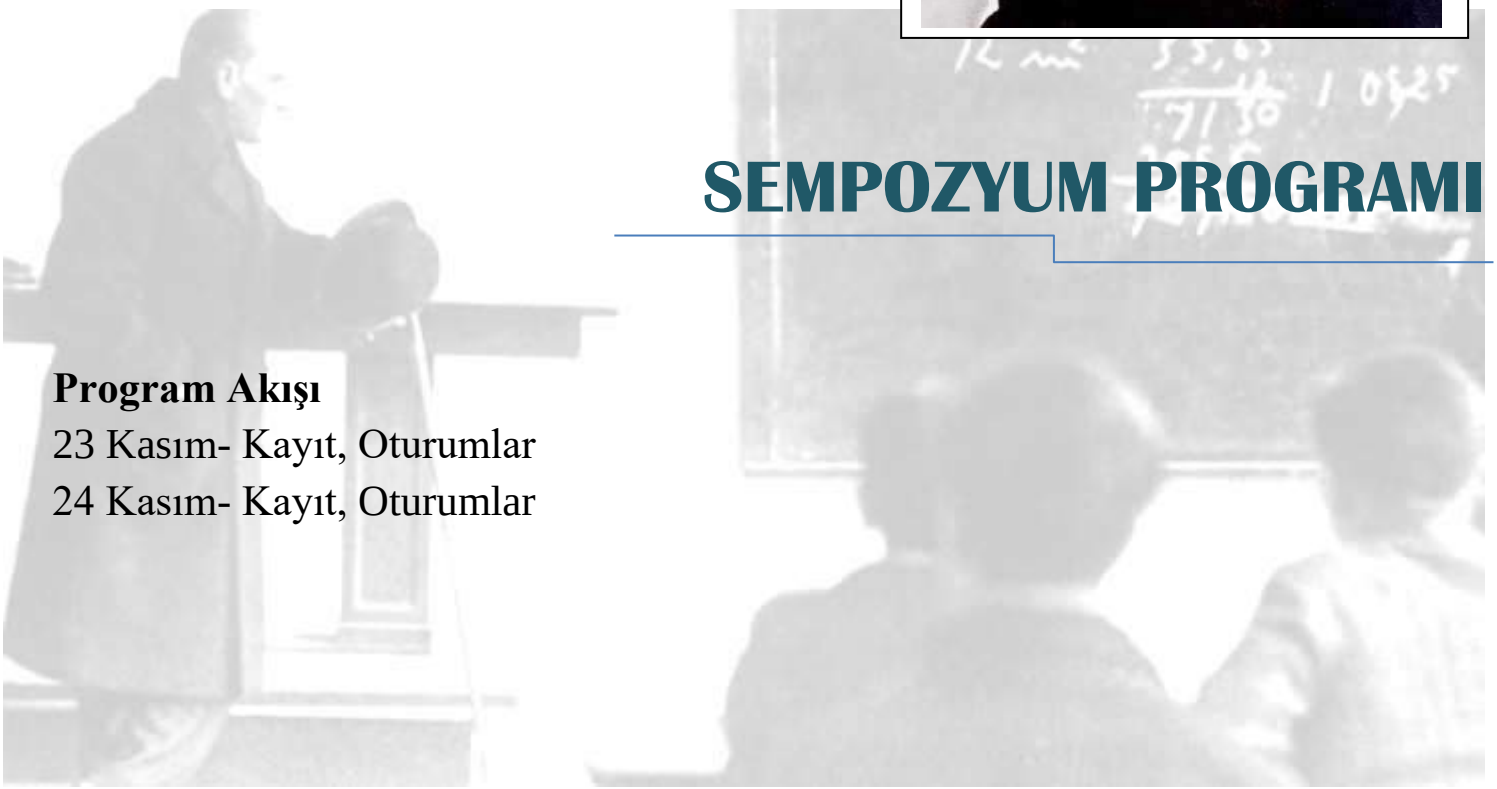
Aldibekova Sholpan - Özbekistan

Б.С Жошибекова – Kırgızistan

Хадиша Нурходжаева- Rusya

24 KASIM
BAŞÖĞRETMEN
EĞİTİM VE YENİLİKÇİ BİLİMLER SEMPOZYUMU
23-24 Kasım 2019
ANKARA

SEMPOZYUM PROGRAMI

Program Akışı

23 Kasım- Kayıt, Oturumlar

24 Kasım- Kayıt, Oturumlar

23 .11 .2019/ CUMARTESİ

Saat: 10:00-12:00

SALON- 1 OTURUM-1	MODERATÖR: **Dr. Mukadder GÜNERİ**
Doç. Dr. Semra KIRANLI GÜNGÖR Öğrt. Burcu YOĞURTCU Öğr. Gör. Mehmet GÜNGÖR	ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ, 24 KASIM VE BAŞÖĞRETMEN ÜZERİNE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ
Yüksel YILDIRIM	BAŞÖĞRETMEN Mustafa Kemal ATATÜRK'ÜN OKUDUĞU KİTAPLARA GENEL BİR BAKIŞ
Arş. Gör. Yasemin IŞIK	MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN EĞİTİMCİ KİŞİLİĞİ VE "BAŞÖĞRETMEN" UNVANI
Arş. Gör. Yasemin IŞIK	MUSTAFA KEMAL ATATÜRK'ÜN MİLLÎ ŞUURUN GELİŞMESİNDEKİ ROLÜ
Dr. Mukadder GÜNERİ	TÜRK EĞİTİM TARİHİ VE BAŞÖĞRETMEN
Doç. Dr. Nurhan AYDIN Zafer IŞIK	KÂZIM KARABEKİR PAŞA'NIN EĞİTİM KADEMELERİNE YÖNELİK GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Bayram GÖKBULUT Çağdaş BİLGİN	BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ ALANI ÖĞRENCİLERİNİN MESLEK DERSLERİ İLE KÜLTÜR DERSLERİNE KARŞI TUTUMLARI
Prof. Dr. Hasan Güner BERKANT Zeynep BURUN	ÖĞRETMENLERİN İŞ MOTİVASYONLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ
Araş. Gör. Gizem Hediye EREN Araş. Gör. Dr. Merve BULDAÇ	ÖĞRETMEN VE MİMAR KİMLİĞİYLE MUALLA EYÜBOĞLU ANHEGGER: HASANOĞLAN YÜKSEK KÖY ENSTİTÜSÜ ÖRNEĞİ

23.11.2019/CUMARTESİ

Saat: 12:00-14:00

SALON-1 OTURUM-2	MODERATÖR: Prof. Dr. Soner YAVUZ & **Dr. Sibel DEMİR KAÇAN**
Aynur Elif BULUT Prof. Dr. Mehmet YILMAZ	FEN LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN EPİSTEMOLOJİK İNANÇ DEĞERLERİNİN BELİRLENMESİ
Aynur Elif BULUT Prof. Dr. Mehmet YILMAZ	BİYOLOJİ EĞİTİMİNDE BİLGİ İŞLEMSEL (HESAPLAMALI) DÜŞÜNME BECERİSİNE BETİMSEL BİR BAKIŞ
Dr..Gülsemin SAVAŞ TUNA Gökçen OZAN Mert Burak IŞIK Berk Buğra IŞIK Zennur İrem CAN	HİBİSCUS ESCULENTUS L.'NİN KIVAM ARTTIRICI, YAPIŞTIRICI, OYUN HAMURU VE TABLET ÜRETİMİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI
Dr.Gülsemin SAVAŞ TUNA Gökçen OZAN Ayşenaz UZUN Lara BECERİR Kazım Ömer VAROL	SÜTLEĞEN ÖZÜTÜ KULLANILARAK KUMAŞLARIN BAZI MEKANİK ÖZELLİKLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ
Öğr. Gör. Dr. İbrahim YÜKSEL	ESKİ VE YENİ PROGRAMLARA GÖRE GENEL FİZİK 1-2-3 TEORİK DERSLERİNİN VE FEN BİLİMLERİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA FİZİK KONULARININ DURUMU HAKKINDA ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİNİ BELİRLEME
Eda AKÇA Prof. Dr. Soner YAVUZ	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN FEN BİLİMLERİ DERSİNDEKİ KİMYA KAVRAMLARINA YÖNELİK METAFORİK ALGILARININ İNCELENMESİ
Banu METINKALE	FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ TEKNOLOJİK PEDAGOJİK ALAN BİLGİSİ ÖZGÜVEN ALGILARININ İNCELENMESİ
Dr. Sibel DEMİR KAÇAN Arş. Gör. Nisa YENİKALAYCI	FEN BİLGİSİ ÖĞRENCİLERİNİN LABORATUVAR İMAJLARININ ÇİZİMLERLE BELİRLENMESİ
Burak TARAKÇI Öğr. Gör. Dr. İbrahim YÜKSEL	FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARINA YÖNELİK ASTRONOMİ İLE İLGİLİ "EKSİK KELİMELER" VE "ANAGRAM" TESTİ GELİŞTİRME

23.11.2019/ CUMARTESİ

Saat: 14:00-16:00

SALON-1 OTURUM-4	MODERATÖR: Prof. Dr. Emine KOCA
Prof. Dr. Emine KOCA Prof. Dr. Fatma KOÇ	GENÇ KIZLARIN KİŞİSEL İMAJLARINDA GİYİM TARZI VE DEĞERLER İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
Prof. Dr. Emine KOCA Prof. Dr. Fatma KOÇ	GELENEKLİ HALK GİYİM KUŞAMINDA YOZLAŞMAYA YÖNELİK BAZI TESPİTLER
Dr. Öğrt. Üyesi Mehmet Ertuğ YAVUZ	ELT SINIFLARINDA İNGİLİZ EDEBİ KAYNAKLARININ ÖĞRETİMİ
Öğr. Mine ÇELİK	TEKNOLOJİ VE TASARIM DERSİNİN ÖNEMİ'
Rumeysa SAHİN Mütercim Doç. Dr. Nesrin DELİKTAŞLI	ULUSLARARASI TÜRK CEZA İSTİNABE TALEPNAMELERİNİN ÖZELLİKLERİ VE FRANSIZCAYA ÇEVİRİLERİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR
Zeliha ASAN(YL Öğrencisi) Gül TEKAY BAYSAN	TÜRKİYE'DE MÜTERCİM-TERCÜMANLIK EĞİTİMİ: ÖĞRENCİNİN KENDİ ÖĞRENİM SÜRECİNDEKİ ROLÜ
Doç. Dr.Nesrin DELİKTAŞLI	NORMATİF METİNLERİN DİLSEL ÖZELLİKLERİ VE ÇEVİRİLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Çağla ATMACA	HOW SATISFIED WE ARE WITH OUR SECOND FOREIGN LANGUAGE CLASSES?
Doç. Dr.Melek ALPAR Damla KIRAÇ(YL Öğrencisi)	ÇOCUKLARA YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE « PARİS TEHLİKEDE » İSİMLİ FRANSIZCA OKUMA KİTABININ ÇOKLU ZEKA KURAMINA GÖRE İNCELENMESİ

23.11.2019
CUMARTESİ
Saat: 16:00-18:00

SALON-1 OTURUM-3	MODERATÖR: Dr. Öğr. Üyesi Özlem TUNÇ DEDE
Halil ULUPINAR Murathan KALENDER Prof. Dr. Yahya BOZKURT	3 BOYUTLU YAZICININ EĞİTİMDE KULLANILABİLİRLİĞİNİN İNCELENMESİ
Halil ULUPINAR Murathan KALENDER Prof. Dr. Yahya BOZKURT	SANAL GERÇEKLİK ARAÇLARININ KAYNAK TEKNOLOJİLERİ DERSLERİNDE KULLANILABİLİRLİĞİ
Yük. Müh. Mustafa Evren POLAT Müh. Aybike Nur CİNGÖZ	KALİTE PARAMETRELERİNİN FİBER OPTİK KABLOLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
Büşra POLAT Prof. Dr. İbrahim ÇİL	İLAÇ ENDÜSTRİSİNDE KANBAN SİSTEMİYLE TEDARİK OPERASYONLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ
Büşra POLAT Prof. Dr. İbrahim ÇİL	KOBİ'LERDE YALIN ÜRETİM: ELEKTRİKLİ KOMPONENT ÜRETİMİ YAPAN BİR FİRMADA YALIN ÜRETİM UYGULAMALARI
Dr. Öğr. Üyesi Özlem TUNÇ DEDE	ERIOCHROME BLACK T (EBT) BOYAR MADDESİNİN GİDERİMİNDE Chlorella Vulgaris ALGİNİN KULLANILMASI
Dr. Öğr. Üyesi Özlem TUNÇ DEDE	ÇEVRESEL ANALİZLERDE ÖLÇME BELİRSİZLİĞİNİN ÖNEMİ
Dr. Ömer K. ÖRÜCÜ E. Seda ARSLAN Almira UZUN Fatmanur GONCA	KENTSEL AÇIK ve YEŞİL ALANLARININ YOĞUNLUK VE ERİŞEBİLİRLİK ANALİZİ, KARAMAN KENTİ ÖRNEĞİ
Dr. Öğr. Üyesi Ömer K. ÖRÜCÜ Almira UZUN Müge SAKCALI	ISPARTA KONUR ve IŞIKKENT BORSA PARKLARININ GÖRSEL KALİTE AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ
Araş. Gör. Gizem Hediye EREN Araş.Gör. Dr .Merve BULDAÇ	SU ÖGESİNİN KAMPUS ALANI İÇİNDE KULLANIMINDA İŞLEVSEL VE ESTETİK NİTELİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: ANADOLU ÜNİVERSİTESİ YUNUS EMRE KAMPUSU ÖRNEĞİ
Yasemin Horasan (Öğretmen) Rozelin Çelik Mert Batuhan Şahin	ALSİKONTROMOBİL

PAZAR- 24.11.2019/ Saat: 10:00-12:00

SALON-1 OTURUM-1	MODERATÖR: Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK
Arş. Gör. Hazel ERCAN Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN	MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ STAJ DENEYİMLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ
Arş. Gör. Hazel ERCAN Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN Arş. Gör. Sinem ARICI KETHÜDA	RUDOLF MATZ 25 ETÜT KİTABI ANALİZİ
Dr. Öğr. Üyesi Şenol AFACAN	GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ MÜZİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÇALGI
Dr. Öğr. Üyesi Satı DOĞANYİĞİT	ÇALIŞMA YÖNTEMLERİNİ UYGULAMA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
Feyza Zeytinli YL Öğrencisi Prof. Dr. Gülay Ekici	ETKİLEŞİMLİ TAHTA KAVRAMIYLA İLGİLİ İNGİLİZCE ÖĞRETMEN ADAYLARININ ZİHİNSEL MODELLERİ
Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK	ENGELLİLERİN EĞİTİME ERİŞİM HAKLARI
Cemre URHAN	TÜRK FOLKLOR ARAŞTIRMALARI DERGİSİ'NDEKİ MASALLARIN İNCELENMESİ
Prof. Dr.Orhan KARAMUSTAFAOĞLU Fatma Kübra UYAR	EĞİTSEL OYUNLA DUYU ORGANLARI KONUSUNUN ÖĞRETİMİ: KOKLA VE TADINI KEŞFET
Dr. Öğr. Üyesi Aygül OKTAY Deniz SARIBUDAK	ÖĞRETMENLERİN ÖĞRENCİ VELİLERİYLE YAŞADIKLARI SORUNLARA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ

PAZAR- 24.11.2019/ Saat: 12:00-14:00

SALON-1 OTURUM-2	MODERATÖR: Prof. Dr. Hatice ÖĞÜTÜCÜ & Doç. Dr. Sinem SOMUNOĞLU İKİNCİ
Doç. Dr. Sinem SOMUNOĞLU İKİNCİ	SAĞLIĞIN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ SÜRECİNDE SAĞLIK EĞİTİMİ VE SAĞLIK OKURYAZARLIĞI
Öğr. Gör. Işıl ORAN Arş. Gör. Sümeyye OKYAR	İŞİTME YETERSİZLİĞİNDEN ETKİLENMİŞ ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİ İLE OLAN OYUN ETKİLEŞİMLERİNİN İNCELENMESİ
Arş. Gör. Sümeyye OKYAR	TÜRKİYE' DE UYGULANAN ERKEN MÜDAHALE PROGRAMLARININ İNCELENMESİ
Prof. Dr. Hatice ÖĞÜTÜCÜ Ferhat KANTAR Bil.Uzm. Suphi ONER	PETROL İLE KİRLENMİŞ TOPRAKLARDAN İZOLE EDİLEN BAKTERİLERİN ANTİBİYOTİK DİRENÇLİLİKLERİ
Prof. Dr. Hatice ÖĞÜTÜCÜ Yeter GOVENÇ Murat GULER	İDRAR YOLU ENFEKSİYONUNA NEDEN OLAN GRAM NEGATİF BAKTERİLERİN ANTİBİYOTİK DİRENÇLİLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI
Gökçen OZAN Dr. Gülsemin SAVAŞ TUNA Melisa UYSAL Aleyna PALIKAN Gülsu ERDAN	KADINLARIN VAJİNİT SORUNLARINA KARŞI KADİFE ÇİÇEĞİNDEN (T.ERECTA L.) DOĞAL ÇÖZÜM
Gökçen OZAN Dr. Gülsemin SAVAŞ TUNA Damla DEMİRBİLEK Salim Efe ZEYBEK Umut Yaşar ERGÜN	KARAHİNDİBA (T. OFFICINALE) BİTKİSİNİN DOĞAL KAUÇUK ÜRETİMİ İÇİN ALTERNATİF BİR KAYNAK OLABİLİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI

PAZAR-24.11.2019/ Saat: 14:00-16:00

SALON-1 OTURUM-3	MODERATÖR: Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK
Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK	SOSYAL REFAH, SOSYAL ADALET VE SOSYAL HİZMET
Dr. Münevver BAYAR	REKABET VE İNOVASYON KÜLTÜRÜ OLUŞTURMADA STRATEJİK İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİNİN ÖNEMİ
Arş. Gör. Kübra ARSLAN Doç. Dr. Hande ŞAHİN	ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN RUHSAL HASTALIĞI OLAN BİREYLERE YÖNELİK TUTUMLARININ BELİRLENMESİ
Arş. Gör. Kübra ARSLAN Doç. Dr. Hande ŞAHİN Prof. Dr. Sibel ERKAL	SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE DOSTU DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ
Dr. Nuran VARIŞLI	ÖRGÜTLERDE KÜLTÜREL FARKLILIKLARIN ADALET, BAĞLILIK VE ÖRGÜTSEL SESSİZLİK ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ
Elif DORUK Prof. Dr .Melek	ÖĞRETMEN YETİŞTİRME KONULU TEZLERİN ANALİZİ (1990-2019)
Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK	MÜLTECİLER VE ÇOKLU TRAVMA DENEYİMLERİ
Öğrt. Vahap ALBAYRAK	BİR FLL JR. MACERASI; KIZ ÇOCUKLARININ STEM İLE BULUŞMASI
Doç.Dr.Yeliz YEŞİL	TÜRKİYE'DE KADIN EĞİTİMİNİN ÖNEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

PAZAR-24.11.2019/ Saat: 16:00-18:00

SALON- 1 OTURUM-4	MODERATÖR: Dr. Pınar ARSLAN
Dr. Öğr. Üyesi Fatma ALTUN Prof. Dr .Hikmet YAZICI	REHBER ÖĞRETMENLERİN ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERE SUNULAN PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK HİZMETLERİ İLE İLGİLİ GÖRÜŞLERİ
Dr. Öğr. Üyesi Fatma ALTUN	PSİKOLOJİK DANIŞMAN ADAYLARININ ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ BİLGİ VE ALGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ
Dr. Pınar ARSLAN	SINIF ÖĞRETMENLERİNİN ÖĞRENCİ HİZMETLERİ İLE İLGİLİ DÜZENLEME VE UYGULAMALARDA ÇOCUĞUN YÜKSEK YARARINA UYGUNLUĞUNU ARTTIRMAYA İLİŞKİN ÖNERİLERİ
Dr. Pınar ARSLAN	EĞİTİMDE DENETİM SİSTEMİNİN YASAL DAYANAKLARI
Dr. Öğr. Üyesi Yüksel DEMİREL	OKULLARDA İLİŞKİSEL SALDIRGANLIĞI ÖNLEMEYE YÖNELİK BIR MODEL ÖNERISI
Dr. Öğr. Üyesi Yüksel DEMİREL	AIKIDO TEKNIKLERI, ŞIDDETI ÖNLEMEDE BIR İLETIŞIM ARACI OLABILIR MI?
Dr. Öğr. Üyesi Selma ŞENEL Öğr. Gör. Serpil GÜNAYDIN Doç. Dr. Bülent PEKDAĞ	ÖĞRETMEN GEREKSİNİMLERİNE YÖNELİK ETKİLİ DİJİTAL "ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME" EĞİTİMİ TASARIMI
Dr. Öğr. Üyesi Bircan EYÜP	ÖĞRETMEN ADAYLARININ KONUŞMA KAYGI DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
Dr. Öğr. Üyesi Bircan EYÜP	TÜRKÇE ÖĞRETMENİ ADAYLARININ KONUŞMA VE YAZMA ÖZ YETERLİK ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

PAZAR-24.11.2019/ Saat: 14:00-16:00

SALON-H1, OTURUM-2	MODERATÖR: Doç. Dr. Refik TURAN
Doç. Dr. Refik TURAN	**TÜRKİYE'DE CUMHURİYET DÖNEMİ LİSE TARİH ÖĞRETİMİNDE İLKÇAĞ UYGARLIKLARININ YERİ ÜZERİNE NİCEL BİR İNCELEME**
Doç. Dr. Refik TURAN	**TÜRKİYE'DE CUMHURİYET DÖNEMİ TARİH ÖĞRETİM SİSTEMİNİN DÖNEMSELLEŞTİRİLMESİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME**
Doç. Dr. Refik TURAN	**ÖĞRETMEN KAYNAĞI PLANLAMASI ÜZERİNE BİR İNCELEME: TARİH ÖĞRETMENİ KAYNAĞI ÖRNEĞİ (1983-2018)**
Arş. Gör. Dr. Hasan YÜCEL	**KUR'ÂN VE DİN ALGISI ÜZERİNE**
Arş. Gör. Dr. Hasan YÜCEL	**TEKRÂR-I NUZÛL MÜ? TEZKÎR-I NUZÛL MÜ?**
Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül DOĞRUCAN	**FELSEFE VE BİLİMDE TERCÜMENİN ROLÜ ÜZERİNE BİR İNCELEME**
Dr. Öğr. Üyesi Didem DEMİRALP	**ARİSTOPHANES'İN "BULUTLAR" (NEPHELAİ) BAŞLIKLI KOMEDYASI BAĞLAMINDA BİR İNCELEME- KLASİK ÇAĞ YUNANİSTAN'INDA SOFİSTLER (BİLGELİK ÖĞRETMENLERİ) ÜZERİNE**
Doç. Dr. Seyit TAŞER	**OSMANLI DEVLETİ'NDE ASKERİYENİN NÜFUZUNA KARŞI ALINAN TEDBİRLER**
Doç. Dr. Seyit TAŞER Hava DOĞAN	**SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN MESLEK ETİĞİNDE VİCDANIN YERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ**

PAZAR-24.11.2019/ Saat: 10:00-12:00

SALON- H2 OTURUM-1	MODERATÖR: Dr. Hoşkadem İBRAHİMOVA
Aferim SEYİDOVA	**ORTA DÖNEM AZERBAYCAN EDEBİYATINDA SUFİZM VE HÜRUFİZM**
Günel MAMMADOVA Asst. Prof. Nazile ABDULLAZADE	**TÜRKDİLLİ ÜLKELERDE GENÇLİK POLİTİKASININ GELİŞMESİNDE SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLERİN ROLÜ**
Huraman SEFEROVA	**REVMATOİD ARTRİTLİ HASTALARDA ELEKTROKARDİOGRAFİK GÖSTERGELER**
Dr. Hoşkadem İBRAHİMOVA	**BİYOLOJİNİN EĞİTİMİNDE YAPICI YAKLAŞIMLA İNTERAKTİF DERSLERİN TEŞKİLİ**
Öğr. Gör. Elvan CAFAROV	**BATI AZERBAYCAN VE DOĞU ANADOLU AĞIZLARINDA MORFOLOJİK BİRİMLERİN ETNOLİNGVİSTİK ÖZELLİKLERİ**
Elçin HASANOV	**SOSYAL MANEVİYAT ALEYHİNE SUÇLARIN GELİŞME TARİHİ**
Doç.Dr.Terane ABDULLAYEVA	**GENEL OKULLARDA BIYOLOJININ EĞITIMINDE "EVRISTIK" DERSLERIN DÜZENLEMESI YOLLARI**
Şükufe HACİYEVA	**MİKROGÜBRELER VE ONLARIN TARIMDA UYGULANMASI ÜZERİNE**
Doç. Dr. Fizuli MUSTAFAYEV	**SİNEMA DİLİNDE DOĞRU TELAFFUZ NORMLARI**
Gönül SALMANOVA	**NİNNİ VE OKŞAMALARDA TEŞBİH**
Nigâr ŞAHKEREMOVA	**VAKIF SAMEDOĞLU'NUN DRAMATURJİSİNDE TEMA VE FİKİR DÜNYASI**

PAZAR-24.11.2019/ Saat: 16:00-19:00

SALON-H 2 OTURUM-3	MODERATÖR: Dr. Şafiga ZÜLFÜGAROVA
Dr. Şafiga ZÜLFÜGAROVA	EĞİTİM SEKTÖRÜNDE YENİLİK FAALİYETLERİ
дошкольных учреждениях Доцент, кондидант педагогических наук, Гарибова Арифа Гаджыбаба кызы	Основная задача музыкального воспитания в Азербайджанских
проф. Қожекеева Бекзада Н.Әбдіманап Қайнар академиясының 2 курс магистранты	Т.Шапай мен Абай шығармашылығын діни тұрғыдан зерделеу.
Zh.A.Koshetova , N.A.Zhumanova, S.S.Zhumakova, A.E.Malmakova, K.D.Praliyev, Zh.Rakhimbekov, V.K.Yu	BIOPOLYMER MATERIALS CONTAINING NEW SYNTHESIZED CURCUMIN-LIKE 3,5-bis-ARYLIDENPIPERIDONES
Дигарбаева А.М Жексембиев Р.Қ Кіршібаев Е.А Ибраимова А.А	Биология сабақтарында биологиялық тәжірибелерді қолдана отырып студенттердің кәсіби қабілеттерін дамыту әдістемесі.
Секерова Толғанай Маратовна Тилеубаева Жанар Слямхановна	Бидай тат саңырауқұлақ түрлерінің ерекшеліктерін оқу үрдісінде талдау.
Садыкова Д.А Медеуова Ғ.Ж	Қазақстандағы қалалар туризмінің даму ерекшеліктері.
Doç. Dr. Nuran Özlük	TÜRKİYE'DE İLK ÖZEL FİLM YAPIM MÜESSESESİ KEMAL FİLM MÜDÜRÜ İLE TARİHÎ RÖPORTAJ VE KEMAL FİLM'DE EDEBİYAT-SİNEMA İLİŞKİSİ
Doç. Dr. Nuran Özlük	KURMACA METİN-ÖĞRETİCİ METİN İLİŞKİSİ: ŞEYTAN HADİYE'DE GAZETENİN FONKSİYONU
Doç. Dr. H. Zeynep ÇİLİNGİR	ÇALGI EĞİTİMİNDE ETKİN BİREYSEL ÇALIŞMA YÖNTEMLERİ
Doç. Dr. H. Zeynep ÇİLİNGİR	MÜZİK PERFORMANSI EĞİTİMİNDE MOTİVASYON
Doç. Dr. H. Zeynep ÇİLİNGİR	MÜZİK EĞİTİMİNDE E-ÖĞRENME MODELLERİ
Доцент, кондидант педагогических наук	Основная задача музыкального воспитания в Азербайджанских дошкольных учреждениях
Dautbek A.N.	THE NUMERICAL SOLUTION OF A MATHEMATICAL MODEL OF CALCULATION OF THE SPECIFIC HEAT TRANSFER PARABOLIC AND HYPERBOLIC MODEL
п. ғ. м., аға оқытушы, Ғалия Тоқтыманова ф.ғ.к.Хадиша Нурходжаева Қазақ-Ресей медициналық университеті	ЖАНУАРЛАР АТАУЛАРЫНА ҚАТЫСТЫ ФРАЗЕОЛОГИЯЛЫҚ БІРЛІКТЕРДІҢ ЭТНОЛИНГВИСТИКАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ

Professor Kozhekeeva B.Sh. Kazakh National Women's Pedagogical University N. Addimanap Master student	SH. SHAPAI AND ABAY CREATIVITY RELIGIOUS RESEARCH
Professor Kozhekeeva B.Sh. Iskakova Zh.A.	PROGRAM OF LITERATURE UPGRADE READING THE FEATURES OF THE LEARNING OUTCOMES
Оқу ісінің орынбасары Мария Қордай ауданы Жамбыл облысы а/ш.ғ.к., қауым. проф.м.а. Ғалия Медеуова ж.ғ.м., аға оқытушы Дамежан Садыкова Қазақ Ұлттық Қыздар педагогикалық университеті оқытушы Динура Садыкова ш Адилханқызы	БІЗДІҢ БОЛАШАҒЫМЫЗ - БІЛІМДІ ҰРПАҚ.
Mukasheva D.M. Kirshibayev Ye.A. AbubakirB. E.	ҚҰМАЙ ДАҚЫЛДАРЫНЫҢ БИОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ
Т.Секерова Ж.С. Тилеубаева	PUCCINIA RECONDITA ROB.EX.F. SP. TRITICI – БИДАЙДЫҢ ҚОҢЫР ТАТ АУРУЫНА ЖЕРГІЛІКТІ МОНИТОРИНГ ЖҮРГІЗУДІҢ МАҢЫЗЫ
А.М.Дигарбаева Р.К.Жексембиев Е.А. Кіршібаев А.А.Ибраимова	БИОЛОГИЯ САБАҚТАРЫНДА БИОЛОГИЯЛЫҚ ТӘЖІРИБЕЛЕРДІ ҚОЛДАНА ОТЫРЫП СТУДЕНТТЕРДІҢ КӘСІБИ ҚАБІЛЕТТІЛІКТЕРІН ДАМЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ
Associate professor, candidate of Associate professor, candidate of pedagogical science Yelkeeva Alima pedagogical science Meterbayeva Kulbarshyn Senior tutor, candidate of pedagogical science Aldibekova Sholpan Senior tutor, master of pedagogical science Jakipbayeva Aigerim	THE REQUIREMENT OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES ON THE NEW EDUCATION
Б.С Жошибекова PhD- докторант - 2 курс б.ғ.к.,қауымдастырылған профессор міндетін атқарушы А.А Сартаева	АЛЛЕЛЬДІ ЖӘНЕ АЛЛЕЛЬДІ ЕМЕС ГЕНДЕРДІҢ ӨЗАРА ӘСЕРІН САЛЫСТЫРУҒ
Доктор архитектуры Райха Аменздаде	Зодчий Шейх Баха ад-Дин. Творческая деятельность и вклад в развитие архитектуры Гянджи
	POSTER SUNUM
Burak Emre GÜN Dr.Öğr.Üyesi Ş.Erkan YERSEL	MADENCİLİK SEKTÖRÜNDE RİSK DEĞERLENDİRMESİ VE YÖNETİMİNİN KAPSAMLI ARAŞTIRILMASI

TAM METİNLER

ORTA DÖNEM AZERBAYCAN EDEBİYATINDA SUFİZM VE HÜRUFİZM	Aferim SEYİDOVA	Sayfa 1
BİYOLOJİ EĞİTİMİNDE BİLGİ İŞLEMSEL (HESAPLAMALI) DÜŞÜNME BECERİSİNE BETİMSEL BİR BAKIŞ	Aynur Elif BULUT Prof. Dr. Mehmet YILMAZ	Sayfa 16
FELSEFE VE BİLİMDE TERCÜMENİN ROLÜ ÜZERİNE BİR İNCELEME	Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül DOĞRUCAN	Sayfa 23
АЛЛЕЛЬДІ ЖӘНЕ АЛЛЕЛЬДІ ЕМЕС ГЕНДЕРДІҢ ӨЗАРА ӘСЕРІН САЛЫСТЫРУ	Б.С Жошибекова PhD- докторант - 2 курс б.ғ.к.,қауымдастырылған профессор міндетін атқарушы А.А Сартаева	Sayfa 31
ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ, 24 KASIM VE BAŞÖĞRETMEN ÜZERİNE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ	Doç. Dr. Semra KIRANLI GÜNGÖR Burcu YOĞURTCU Yüksek Lisans Öğrencisi, Öğretmen Öğr. Gör. Mehmet GÜNGÖR	Sayfa 39
İLAÇ ENDÜSTRİSİNDE KANBAN SİSTEMİYLE TEDARİK OPERASYONLARININ İYİLEŞTİRİLMESİ	Büşra POLAT Prof. Dr.İbrahim ÇİL	Sayfa 53
KOBİ'LERDE YALIN ÜRETİM: ELEKTRİKLİ KOMPONENT ÜRETİMİ YAPAN BİR FİRMADA YALIN ÜRETİM UYGULAMALARI	Büşra POLAT Prof. Dr.İbrahim ÇİL	Sayfa 80
HOW SATISFIED WE ARE WITH OUR SECOND FOREIGN LANGUAGE CLASSES?	Dr. Öğr. Üyesi Çağla ATMACA	Sayfa 91
THE NUMERICAL SOLUTION OF A MATHEMATICAL MODEL OF CALCULATION OF THE SPECIFIC HEAT TRANSFER PARABOLIC AND HYPERBOLIC MODEL	Dautbek A.N.	Sayfa 103
ARİSTOPHANES'İN "BULUTLAR" (NEPHELAİ) BAŞLIKLI KOMEDYASI BAĞLAMINDA BİR İNCELEME- KLASİK ÇAĞ YUNANİSTAN'INDA SOFİSTLER (BİLGELİK ÖĞRETMENLERİ) ÜZERİNE	Dr. Öğr. Üyesi Didem DEMIRALP	Sayfa 119
ÖRGÜTLERDE KÜLTÜREL FARKLILIKLARIN ADALET, BAĞLILIK VE ÖRGÜTSEL SESSİZLİK ÜZERİNDEKİ ETKİSİNİN İNCELENMESİ	Dr. Nuran VARIŞLI	Sayfa 124
SOSYAL MANEVİYAT ALEYHİNE SUÇLARIN GELİŞME TARİHİ	Elçin HASANOV Doktora öğrencisi	Sayfa 131
ÖĞRETMEN YETİŞTİRME KONULU TEZLERİN ANALİZİ (1990-2019)	Elif DORUK YL. Öğrencisi Prof. Dr .Melek ÇAKMAK	Sayfa 137
BATI AZERBAYCAN VE DOĞU ANADOLU AĞIZLARINDA MORFOLOJİK BİRİMLERİN ETNOLİNGVİSTİK ÖZELLİKLERİ	Arş. ve Öğr. Gör. Elvan CAFAROV	Sayfa 148
GENÇ KIZLARIN KİŞİSEL İMAJLARINDA GİYİM TARZI VE DEĞERLER İLİŞKİSİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	Prof. Dr. Emine KOCA Prof. Dr. Fatma KOÇ	Sayfa 153
GELENEKLİ HALK GİYİM KUŞAMINDA YOZLAŞMAYA YÖNELİK BAZI TESPİTLER	Prof. Dr. Emine KOCA Prof. Dr. Fatma KOÇ	Sayfa 165
PSİKOLOJİK DANIŞMAN ADAYLARININ ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLERLE İLGİLİ BİLGİ VE ALGI DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	Dr. Öğr. Üyesi Fatma ALTUN	Sayfa 176
ЖАНУАРЛАР АТАУЛАРЫНА ҚАТЫСТЫ ФРАЗЕОЛОГИЯЛЫҚ БІРЛІКТЕРДІҢ ЭТНОЛИНГВИСТИКАЛЫҚ НЕГІЗДЕРІ	п. ғ. м., аға оқытушы, Ғалия Тоқтыманова ф.ғ.к.Хадиша Нурходжаева Қазақ-Ресей медициналық университеті	Sayfa 184
KADINLARIN VAJİNİT SORUNLARINA KARŞI KADİFE ÇİÇEĞİNDEN (T.ERECTA L.) DOĞAL ÇÖZÜM	Gökçen OZAN Dr.Gülsemin SAVAŞ TUNA Melisa UYSAL	Sayfa 191

	Aleyna PALIKAN Gülsu ERDAN	
KARAHİNDİBA (T. OFFICINALE) BİTKİSİNİN DOĞAL KAUÇUK ÜRETİMİ İÇİN ALTERNATİF BİR KAYNAK OLABİLİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI	Gökçen OZAN Dr.Gülsemin SAVAŞ TUNA Damla DEMİRBİLEK Salim Efe ZEYBEK Umut Yaşar ERGÜN	Sayfa208
NİNNİ VE OKŞAMALARDA TEŞBİH	Gönül SALMANOVA Doktora Öğrencisi	Sayfa219
HİBİSCUS ESCULENTUS L.'NİN KIVAM ARTTIRICI, YAPIŞTIRICI, OYUN HAMURU VE TABLET ÜRETİMİNDE KULLANILABİLİRLİĞİNİN ARAŞTIRILMASI	Dr..Gülsemin SAVAŞ TUNA Gökçen OZAN Mert Burak IŞIK Berk Buğra IŞIK Zennur İrem CAN	Sayfa 227
SÜTLEĞEN ÖZÜTÜ KULLANILARAK KUMAŞLARIN BAZI MEKANİK ÖZELLİKLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ	Dr.Gülsemin SAVAŞ TUNA Gökçen OZAN Ayşenaz UZUN Lara BECERİR Kazım Ömer VAROL	Sayfa 249
ÖĞRETMENLERİN İŞ MOTİVASYONLARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLERE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ	Prof. Dr. Hasan Güner BERKANT Zeynep BURUN YL Öğrencisi	Sayfa 266
KUR'ÂN VE DİN ALGISI ÜZERİNE	Arş. Gör. Dr.Hasan YÜCEL	Sayfa 284
TEKRÂR-I NUZÛL MÜ? TEZKÎR-I NUZÛL MÜ?	Arş. Gör. Dr.Hasan YÜCEL	Sayfa 290
İDRAR YOLU ENFEKSİYONUNA NEDEN OLAN GRAM NEGATİF BAKTERİLERİN ANTİBİYOTİK DİRENÇLİLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	Prof. Dr.,Hatice ÖĞÜTÜCÜ Yeter GOVENÇ YL.Öğrencisi Murat GULER Doktora Öğrencisi	Sayfa 310
PETROL İLE KİRLENMİŞ TOPRAKLARDAN İZOLE EDİLEN BAKTERİLERİN ANTİBİYOTİK DİRENÇLİLİKLERİ	Prof. Dr.,Hatice ÖĞÜTÜCÜ Ferhat KANTAR Bil.Uzm.Suphi Oner	Sayfa 317
MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ STAJ DENEYİMLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	Arş. Gör.Hazel ERCAN Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN	Sayfa 326
BİYOLOJİNİN EĞİTİMİNDE YAPICI YAKLAŞIMLA İNTERAKTİF DERSLERİN TEŞKİLİ	Dr. Hoşkadem İBRAHİMOVA	Sayfa 333
REVMATOİD ARTRİTLİ HASTALARDA ELEKTROKARDİOGRAFİK GÖSTERGELER	Huraman SEFEROVA	Sayfa 339
İŞİTME YETERSİZLİĞİNDEN ETKİLENMİŞ ÇOCUKLARIN EBEVEYNLERİ İLE OLAN OYUN ETKİLEŞİMLERİNİN İNCELENMESİ	Öğr. Gör.Işıl ORAN Arş. Gör.Sümeyye OKYAR	Sayfa 344
SH. SHAPAI AND ABAY CREATIVITY RELIGIOUS RESEARCH	Professor Kozhekeeva B.Sh. Kazakh National Women's Pedagogical University N. Addimanap Master student	Sayfa 352
PROGRAM OF LITERATURE UPGRADE READING THE FEATURES OF THE LEARNING OUTCOMES	Professor Kozhekeeva B.Sh. Iskakova Zh.A.	Sayfa 358
SOSYAL HİZMET BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE DOSTU DAVRANIŞLARININ BELİRLENMESİ	Arş. Gör. Kübra ARSLAN Doç. Dr. Hande ŞAHİN Prof. Dr.Sibel ERKAL	Sayfa 362
БІЗДІҢ БОЛАШАҒЫМЫЗ - БІЛІМДІ ҰРПАҚ	Оқу ісінің орынбасары Мария Қордай ауданы Жамбыл облысы а/ш.ғ.к., қауым. проф.м.а. Ғалия Медеуова ж.ғ.м., аға оқытушы Дамежан Садыкова Қазақ Ұлттық Қыздар педагогикалық университеті оқытушы Динура Садыкова	Sayfa 369

	ш Адилханқызы	
ENGELLİLERİN EĞİTİME ERİŞİM HAKLARI	Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK	Sayfa 374
SOSYAL REFAH, SOSYAL ADALET VE SOSYAL HİZMET EĞİTİMİ	Doç. Dr. Melahat DEMİRBİLEK	Sayfa 382
MÜLTECİLER VE ÇOKLU TRAVMA DENEYİMLERİ	Doç. Dr.Melahat DEMİRBİLEK	Sayfa 389
ҚҰМАЙ ДАҚЫЛДАРЫНЫҢ БИОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	Mukasheva D.M. Kirshibayev Ye.A. AbubakirB. E.	Sayfa 396
3 BOYUTLU YAZICININ EĞİTİMDE KULLANILABİLİRLİĞİNİN İNCELENMESİ	Halil ULUPINAR Murathan KALENDER Prof. Dr.Yahya BOZKURT	Sayfa 406
SANAL GERÇEKLİK ARAÇLARININ KAYNAK TEKNOLOJİLERİ DERSLERİNDE KULLANILABİLİRLİĞİ	Halil ULUPINAR Murathan KALENDER Prof. Dr.Yahya BOZKURT	Sayfa 412
VAKIF SAMEDOĞLU'NUN DRAMATURJİSİNDE TEMA VE FİKİR DÜNYASI	Nigâr ŞAHKEREMOVA Doktora öğrencisi	Sayfa 420
FEN BİLGİSİ ÖĞRENCİLERİNİN LABORATUVAR İMAJLARININ ÇİZİMLERLE BELİRLENMESİ	Dr.Sibel DEMİR KAÇAN Arş. Gör.Nisa YENİKALAYCI	Sayfa 425
TÜRKİYE'DE İLK ÖZEL FİLM YAPIM MÜESSESESİ KEMAL FİLM MÜDÜRÜ İLE TARİHÎ RÖPORTAJ VE KEMAL FİLM'DE EDEBİYAT-SİNEMA İLİŞKİSİ	Doç. Dr.Nuran Özlük	Sayfa 434
KURMACA METİN-ÖĞRETİCİ METİN İLİŞKİSİ: ŞEYTAN HADİYE'DE GAZETENİN FONKSİYONU	Doç. Dr.Nuran Özlük	Sayfa 440
KÂZIM KARABEKİR PAŞA'NIN EĞİTİM KADEMELERİNE YÖNELİK GÖRÜŞ VE DÜŞÜNCELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	Doç. Dr.Nurhan AYDIN Zafer IŞIK Doktora Öğrencisi	Sayfa 447
ERIOCHROME BLACK T (EBT) BOYARMADDESİNİN GİDERİMİNDE Chlorella Vulgaris ALGİNİN KULLANIMASI	Dr.Öğr.Üyesi Özlem TUNÇ DEDE	Sayfa 458
ÇEVRESEL ANALİZLERDE ÖLÇME BELİRSİZLİĞİNİN ÖNEMİ	Dr.Öğr.Üyesi Özlem TUNÇ DEDE	Sayfa 464
PUCCINIA RECONDITA ROB.EX.F. SP. TRITICI – БИДАЙДЫҢ ҚОҢЫР ТАТ АУРУЫНА ЖЕРГІЛІКТІ МОНИТОРИНГ ЖҮРГІЗУДІҢ МАҢЫЗЫ	Т.Секерова Ж.С. Тилеубаева	Sayfa 468
ÖĞRETMEN GEREKSİNİMLERİNE YÖNELİK ETKİLİ DİJİTAL "ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME" EĞİTİMİ TASARIMI	Dr. Öğr. Üyesi Selma ŞENEL Öğr. Gör. Serpil GÜNAYDIN Doç. Dr. Bülent PEKDAĞ	Sayfa 474
SAĞLIĞIN KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ SÜRECİNDE SAĞLIK EĞİTİMİ VE SAĞLIK OKURYAZARLIĞI	Doç.Dr.Sinem SOMUNOĞLU İKİNCİ	Sayfa 484
TÜRKİYE' DE UYGULANAN ERKEN MÜDAHALE PROGRAMLARININ İNCELENMESİ	Arş. Gör.Sümeyye OKYAR	Sayfa 489
EĞİTİM SEKTÖRÜNDE YENİLİK FAALİYETLERİ	Dr. Şafiga ZÜLFÜGAROVA	Sayfa 499
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ MÜZİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN ÇALGI ÇALIŞMA YÖNTEMLERİNİ UYGULAMA DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ	Dr. Öğr. Üyesi Şenol AFACAN Dr. Öğr. Üyesi Satı DOĞANYİĞİT	Sayfa 504
MİKROGÜBRELER VE ONLARIN TARIMDA UYGULANMASI ÜZERİNE	Şükufe HACİYEVA Doktora öğrencisi	Sayfa 516
GENEL OKULLARDA BIYOLOJININ EĞITIMINDE "EVRISTIK" DERSLERIN DÜZENLEMESI YOLLARI	Doç.Dr.TeraneABDULLAYEVA	Sayfa 520
BİR FLL JR. MACERASI;KIZ ÇOCUKLARININ STEM İLE BULUŞMASI	Öğretmen, Vahap ALBAYRAK	Sayfa 524
ЗОДЧИЙ ШЕЙХ БАХА АД-ДИН. ТВОРЧЕСКАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ И ВКЛАД В РАЗВИТИЕ АРХИТЕКТУРЫ ГЯНДЖИ	ДОКТОР АРХИТЕКТУРЫ РАЙХА АМЕНЗАДЕ	Sayfa 528
BAŞÖĞRETMEN M.K. ATATÜRK'ÜN OKUDUĞU KİTAPLARA GENEL BİR BAKIŞ	Yüksel YILDIRIM Doktora Öğrencisi	Sayfa 533
БИОЛОГИЯ САБАҚТАРЫНДА БИОЛОГИЯЛЫҚ ТӘЖІРИБЕЛЕРДІ ҚОЛДАНА ОТЫРЫП СТУДЕНТТЕРДІҢ КӘСІБИ ҚАБІЛЕТТІЛІКТЕРІН ДАМЫТУ ӘДІСТЕМЕСІ	А.М.Дигарбаева Р.К.Жексембиев Е.А. Кіршібаев А.А.Ибраимова	Sayfa 546

THE REQUIREMENT OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES ON THE NEW EDUCATION	*Associate professor, candidate of Associate professor, candidate of pedagogical science Yelkeeva Alima* *pedagogical science Meterbayeva Kulbarshyn* *Senior tutor, candidate of pedagogical science Aldibekova Sholpan* *Senior tutor, master of pedagogical science Jakipbayeva Aigerim*	*Sayfa 551*
ОСНОВНАЯ ЗАДАЧА МУЗЫКАЛЬНОГО ВОСПИТАНИЯ В АЗЕРБАЙДЖАНСКИХ ДОШКОЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЯХ	*ДОЦЕНТ, КОНДИДАНТ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАУК*	*Sayfa 557*
NORMATİF METİNLERİN DİLSEL ÖZELLİKLERİ VE ÇEVİRİLERİ	*Doç. Dr.Nesrin DELİKTAŞLI*	*Sayfa 563*
ULUSLARARASI TÜRK CEZA İSTİNABE TALEPNAMELERİNİN ÖZELLİKLERİ *VE FRANSIZCAYA ÇEVİRİLERİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR*	*Rumeysa ŞAHİN* *Mütercim* *Doç. Dr. Nesrin DELİKTAŞLI*	*Sayfa 577*
MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ STAJ DENEYİMLERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ	*Arş. Gör.Hazel ERCAN* *Prof. Dr. Şebnem YILDIRIM ORHAN* *Arş. Gör.Sinem ARICI KETHÜDA*	Sayfa 592
TÜRKÇE ÖGRETMENİ ADAYLARININ KONUŞMA VE YAZMA ÖZ YETERLİK ALGILARININ ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ	*Dr. Öğr. Üyesi Bircan EYÜP*	Sayfa 598

KUR'ÂN VE DİN ALGISI ÜZERİNE

ON THE PERCEPTION OF QUR'AN AND RELIGION

Hasan YÜCEL
Arş. Grv. Dr., Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Özet
'Kur'ân ve Din Algısı Üzerine' başlıklı bu bildiride 21. yüzyıl Türkiye toplumunda, özellikle genç neslin zihninde Kur'an ve din hakkında nasıl bir anlayış/algı olduğu üzerinde durulacaktır. (Burada din ifadesinden kastımız özel olarak İslam dinidir.) Bununla beraber ideal Kur'ân ve din algısı ve tasavvurunun keyfiyetine değinilecek ve insanların zihninde var olan anlayış ile bizzat Kur'ân ve dinin öngördüğü anlayış arasında mukayeseler yapılacaktır. Başka bir deyişle 'durum' ile 'değer' analizi yapılacak, mevcut durumun öngörülen değerler ile ne ölçüde uyuştuğu tartışılacak ve bu değerlerin öğretimi için neler yapılabileceği ele alınacaktır. Dinin ve Kur'ân'ın neliği yani tarifi, öncelikle Kur'ân ayetleri ve Hz. Peygamber'in (sav) hadisleri ışığında açıklanmaya çalışılacak, aynı zamanda her ikisine dair özellikle islam filozoflarının, kimi yazar ve fikir adamlarının düşünceleri ve değerlendirmeleri de dikkate alınacaktır. Bu çerçevede Din-Kur'ân ilişkisi ve din-hayat ilişkisine değinilecek, ardından dinin hayatımızın neresinde olduğu (durum) ve neresinde olması gerektiği (değer) değerlendirilecektir. Hemen sonrasında Kur'ân'ın hayatımızın neresinde olduğu (durum) ve neresinde olması gerektiği (değer) tartışılacaktır. Bu arada özellikle genç nesil arasında yaygınlaştığı düşünülen 'deizme' atfen akıl-vahiy ilişkisinden söz edilecek ve neticede Kur'ân'la nasıl bir iletişim kuralabileceğine dair beyin fırtınası yapılacaktır. İlaveten din ve Kur'ân'dan söz edilirken çoğu zaman hatalı ya da tamamen yanlış kullanıldığını gözlemlediğimiz akl-ı selîm, salih amel, infak, sırât-ı müstekîm, âhiret gibi bazı dini kavramların İslam dini ve Kur'ân perspektifine göre aslında ne anlama geldiği ifade edilmeye çalışılacaktır. Bu kavram tahliline ihtiyaç duymamızın gerekçesi ise kısaca şudur: İletişim kavramlar üzerinden sağlanır. İletişim kuran bireylerin zihninde ortak anlam taşımayan kavramların mevcudiyeti ise kargaşaya, tartışmaya, iletişememeye ve hatta düşmanlığa ve husumete varan kötü sonuçlara neden olabilir. Bu nedenle topumumuzda din ve Kur'ân konuşulurken sıklıkla kullanılan söz konusu kavramlara dair birtakım tanımlayıcı açıklamalar yapmayı düşünmekteyiz. Böylece o kavramları kullanacak olanlarda bir farkındalık oluşturulmasını hedeflemiş bulunmaktayız.
Anahtar Kelimeler: *Din, Kur'ân, Değer, Durum, Deizm, İletişim.*

Giriş

Son günlerde Türkiye toplumunda, özelde ise içlerinde imam-hatip öğrencilerinin de bulunduğu genç nesil arasında deizm diye bir inancın yaygınlaştığı çoğu basın ve yayın organlarında dillendirilmektedir. Buradan hareketle 21. yüzyıl Türkiye toplumunda Kur'ân ve din algısının nasıllığı üzerine düşünmek gerekliliği görmekteyiz. Bu ihtiyaç bize durum tespitini yaptıktan sonra ulaşılan sonuç hakkında isabetli değerlendirmeler yapabimek için değer tespitini de yapmayı zornlu kılmaktadır. İşte bu çerçevede biz bu bildiri ile ilk önce ayrı ayrı Din ve Kur'ân Değerleri'nin neliği hakkında konuşmayı ve aradından toplumuzun genç nesli arasında/hayatımızda bu iki değerin nasıl yer aldığını görmeye çalışacağız. Başka bir deyişle 'durum' ile 'değer' analizi yaparak, mevcut durumun öngörülen değerler ile ne ölçüde uyuştuğunu tartışacak ve bu değerlerin öğretimi için neler yapılabileceğini ele alacağız. Yapılan değerlendirmelerin ardından ulaşılan sonuçları ise öneriler eşliğinde sunmayı planlamaktayız. Bu meyanda cevabını arayacak olduğumuz sorular şunlar olacaktır:

1. Din Nedir?
2. Kuran Nedir?
3. Din Hayatımızın Neresinde Olmalı?
4. Din Hayatımızın Neresinde?
5. Kur'an Hayatımızın Neresinde Olmalı?
6. Kur'an Hayatımızın Neresinde?
7. Ayet ve Hadislerde Din Nasıl Tarif edilmektedir?
8. Düşünürlere Göre Din Nedir?

Bu sorularun her birini bir başlık yaparak cevap bulaya çalışmayı düşünüyoruz.

1. Din Nedir?

Din üzerine pek çok söz söylenmiştir, söylenmektedir ve söylenecektir. Biz de din deyince aklımıza neler geldiğini birkaç cümle ile şu şekilde ifade edebiliriz: Din, alemdeki yaratılmışlar kaynaklı eksiklik, adaletsizlik ve kusurların giderilmesi görevini bireye hatırlatma aracıdır. O halde dini konusu insandır. Din, kişiye hesap verme bilinci aşılamaktadır. O halde bu bilinç kişiyi hata ve adaletsizliklerden uzak durmaya sevk edecektir. Bu noktada da dini samimiyet demek olduğu hatırlanmalıdır. Yani bilinçli ve samimi bir hal ile hakka ve hukuka riayet etmek demektir.[1]

Konusu insan olan dinin davası ise insanlıktır. Dindar kimse başkaları kendisinden madden ve manen geri kalsın isteyemez, düşeni kaldırmayı bir görev addeder. Zira din, Allah'ı görüyormuşçasına O'na kulluk etmeyi, samimi olmayı gerektirir. Çünkü insanlar O'nu göremese de O insanları ve yapıp ettiklerini görmektedir.[2]

Din, Hz. Peygamber'in (sav) hadislerinde şu cümlelerle tarif edilmektedir:

- "Din samimiyettir." Ashâb sordu: "Kime?" "Allah'a, kitabına, rasûlüne, müslümanların imâmına ve tüm müslümanlara."[3]
- "Dinde aşırılıktan sakının. Çünkü sizden öncekiler, dinde aşırı gittiklerinden ötürü helâk oldular."[4]
- "Dünyaya gelen her insan, fıtrat üzere doğar; sonra anne ve babası onu yahûdi, hıristiyan, mecûsi (hatta müşrik) yapar."[5]

Din hakkında Kur'ân ayetlerinde ise şu ifadeler dikkat çekmektedir:

- اَلْيَوْمَ اَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَاَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِينًا

Bugün dininizi kemale erdirdim, size nimetimi tamamladım. Size din olarak İslâmı beğendim.[6]

- وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَاِنَّ اللّٰهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ

Ama bizim yolumuzda cihad edenleri, elbette kendi yollarımıza eriştireceğiz. Hiç şüphe yok ki Allah iyi davrananlarla beraberdir.[7]

- وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ اٰمَنُوا رَبَّنَا اِنَّكَ رَؤُفٌ رَحِيمٌ

…Kalplerimizde inananlara karşı bir kin bırakma! Rabbimiz! Sen çok şefkatli, çok

[1] Bkz. Müslim, İman 55, Hadis no: 95; Ebû Dâvud, Edeb 67, Hadis no: 4944; Nesâî, Bey'at 31, Hadis no: 156.
[2] Birlikte düşünün :Cibrîl Hadisi.
[3] Bkz. Müslim, İman 55, Hadis no: 95; Ebû Dâvud, Edeb 67, Hadis no: 4944; Nesâî, Bey'at 31, Hadis no: 156.
[4] Dârimî, Siyer 45; Ahmed bin Hanbel, 4/127, 5/318, 330.
[5] Buhârî, Cenâiz 79, 80, 93; Müslim, Kader 22-25.

[6] Mâide 5/3.
[7] Ankebût 29/69.

merhametlisin![8]

- اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰيكُمْ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ

…Haberiniz olsun ki Allah yanında ekreminiz en takvalınızdır, her halde Allah alîmdir, habîrdir.[9]

- اِنَّ اللّٰهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتّٰى يُغَيِّرُوا مَا بِاَنْفُسِهِمْ
…Gerçek şu ki, insanlar kendi iç dünyalarını değiştirmeden Allah onların durumunu değiştirmez.[10]

- اَيَحْسَبُ الْاِنْسَانُ اَنْ يُتْرَكَ سُدًى
İnsan başıboş bırakılacağını mı sanır?[11]

- وَاَنْ لَيْسَ لِلْاِنْسَانِ اِلَّا مَا سَعٰى وَاَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ يُرٰى
Ve insana uğrunda çaba gösterdiği dışında bir şey verilmeyecektir ve zamanı geldiğinde kendisine çabası[nın gerçek anlamı] gösterilecek.[12]

- اُدْعُ اِلٰى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ اَحْسَنُ اِنَّ رَبَّكَ هُوَ اَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ اَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ
[Bütün İnsanlığı] hikmetle ve güzel öğütle Rabbinin yoluna çağır; ve onlarla en güzel, en inandırı-cı yöntemlerle tartış; 149 şüphesiz, O'nun yolundan kimin saptığını en iyi bilen senin Rabbindir; ve yine doğru yola erişenleri de en iyi bilen O'dur.[13]

2. Kuran Nedir?

Bu soruyu başka bir ifadeyle şu şekilde sormak konuyu tartışmaya ve anlamaya daha kolay imkan sunacaktır: Mesele Kur'an'ı anlamak mıdır yoksa Kur'ân'ın ne olduğunu anlamak mıdır? İşte işin en mühim yeri de bu omalıdır. Dinin konusu ve maksadı olan insan, önce dinin bilgi kaynağı olan Kur'ân'ın ne oduğunu anlamalıdır. Zira insanı Kur'an değil; Kur'an'ın ışığından yararlanmasını bilen insan kurtarır. Kur'an'ın ışığından yararlanmanın yani Kur'an'ı yaşayan insanlara daha iyi, daha tutarlı yorumlayabilmenin ilk basamağı ise, Kur'an'ın ne olup olmadığını anlamaktır.O Halde Kur'an Nedir? Bu soruya ilk olarak bizzat Kur'ân ifadeleriyle cevap aramaya çalışalım. Kuran kendini bize nasıl tarif ediyor? Kur'ân ilimleri kaynaklarına gröe Kur'ân'ın 55 farklı ismi mecuttur.[14] Bunlardan konumuzla direk ilişkisi olan isimler ise şunlardır:

- Kitap[15]
- Huda: Hayatı anlamlandıran kitaptır. Bir kılavuzdur.[16]
- Beyan: İnsan için sadece çok önemli ve hayati konularda açıklama yapar.[17]
- Furkan : Kur'an, varlıktaki eşyayı olması gereken kategoriye koyar.[18]

[8] Haşr 59/10.
[9] Hucurât, 49/13.
[10] Ra'd 13/11.
[11] Kıyâme 75/36.
[12] Necm 53/39-40.
[13] Nahl 16/125.
[14] *el-Burhân*, I, 370-373; *el-İtkân*, I, 159-164.
[15] Yusuf 12/1; Şuara 26/2; Kasas 28/2; Neml 27/1.
[16] Bakara 2/2, 185.
[17] Nahl 16/89.
[18] Furkan 25/1.

- Nur[19]
- En Güzel Söz [20]
- Kelamullah[21]

Bu ve bunun gibi ayetler bizde Kur'an'ın insanın anlam arayışına cevabı olduğunu düündürmektedir. Zira öyle anlaşılıyorki Kur'an'ın öncelikli amacı, Allah'ı tanıyan, yapıp ettiklerinden hesaba çekileceğini bilen, ahlaki duyarlılığı yüksek bireylerin oluşturulabilmesidir. O Halde Kur'an, insana sağlam ölçütler verir; tarih içindeki yürüyüşünde insanın yardımcısı ve destekçisidir; insanın gelişiminde yol göstericidir; Kur'an'ın müminlerden istediği, ahlaklı bir yaşam yaşamalarıdır; Kur'an bir ansiklopedi değildir.

Tarifleri yapılmaya çalışılan Din ve Kur'ân birbiriyle sıkı bir ilişki içerisindedir. Zira İslam bir ve tek bozulmamış ilahi dindir. Kur'an dinin temel kitabı ve birincil kaynağıdır. Sünnet, Kur'an'ın Hz. Peygamber tarafından yaşanan yorumudur. Dinin amacı insanlıktır. Kur'ân'ın amacı da insanlıktır. Kur'an, insanın dünya ve ahirette mutlu olabilmesi için **gerekli olan temel bilgileri** vermiştir.

3. Din-Hayat İlişkisi Üzerine

3.1. Din Hayatımızın Neresinde Olmalı?

Bu başlık din değerinin hayatımızda olması gereken yeri belirtmektedir. Buna göre insan, Allah'ın projesinde olduğunu kabullenmeli ve görevi üstlenmelidir. İnsanın görevi inşadır. Zamanını, mekanını ve zihinleri inşa etmektir. Yine insanın diğer görevleri çalışmak, üretmek, hatasıyla sevabıyla kendisi olmak, samimi olmaktır. Örneğin Hz. Adem (as) kendisinin cennetten kovulmasına neden olan hatasını kabullenmiş ve özür dileyerek samimiyetini ortaya koymuştur.

İnsanın görevi imardır, kendini ve toplumu imar etmektir. İnsandan yeryüzünde Nitekim Kur'ân'da insanın Allah'ın halifesi olması istenmiştir. Allah'ın halifesi olmak demek ise O'nun kulu olmaktan geçer.

Allah'ın kulu, Allah'ın koludur. Yani hayat içerisinde bizzat Allah bulunup olaylara eliyle müdahale etmez. Hayata dokunan insandır. Allah insanlara yardımını yine insanlar ile ulaştırır.

3.2. Din Hayatımızın Neresinde?

Müslüman bir toplumda dünaya gelen ve yaşamakta olan bizler, malesef bir hazır bulunmuşluk durumu içerisindeyiz. Bu nedenle içinde bulunduğumuz nimetin kıymetini çok da bilmemekteyiz. Pek çoğumuzun küçük kimlikleri bulunmaktadır, ocu, bucu şucu gibi. Halbuki bize müslüman omak yani *müslüman* kimliği yetmelidir. neden allah'ın bize bahşettiği hürriyeti bir başkasına emanete vermeye gayret ediyoruz? Bilmeliyiz ki Kurân'a ve dine göre insan tek olarak bir değerdir.[22]

4. Kur'an - Hayat İlişkisi

4. 1. Kur'an Hayatımızın Neresinde Olmalı?

Kur'an, allah'ın belli bir tarihte insanoğluna evrensel olacak şekilde hitabıdır. O, din ve hayat konularında ana kaynaktır. Muhatabı ise insandır. Bu nedenle insan hür, sorumlu, sınanması gereken bir varlıktır diyebiliriz.

Kur'ân'ın ilk emri Oku'dur. peki biz hergün Kur'ân okuyor muyuz? Bu noktada bize düşen her gün, her an Kur'an'la iletişimde olmaktır. Peki bu iletişim nasıl kurulmalıdır? Bunun yolu Kur'ân'ı ilk muhataplarının anladığı gibi anlamak ve onların iletişimlerini örnek alarak

[19] İbrahim 14/1; Hadîd 57/9; Talak 65/11, Al-i İmran3/184; Fatır 35/25.
[20] Zümer, 39/23.
[21] Bakara 2/75; Tevbe 9/6; Feth 48/15.
[22] 40 yaş ayetinini düşün.

yaşamaktır. Ayetlerin mesajı evrenseldir, değişmezler. O halde biz de sahabenin ayetlerden anladığını anlamaya, bulmaya gayret etmeliyiz. Ancak onların aynı mesajı anlama boyutları ile bizimkiler farklılık arzedebilir. bunun nedeni de içinde bulunduğumuz tarihsel şartlar, kültür gibi özelliklerdir.

4.2. Kur'an Hayatımızın Neresinde?

Bir düşünelim, oku diye emreden okudun mu diye sormaz mı? Toplumuzda maalesef genellikle Kur'ân, süslü püslü kılıflara sarılı, duvarda asılı, cenzelerde okunmayı bekleyen bir kitaptır.

İncil'in ilk emri **Sev** iken Tevrat'ın ilk emri **Yaşat**tır. Kur'an'ın ilk emri ise **Oku'dur**. Toplumda gelinen nokta ise şöyle özetlenebilir: Hristiyan sevmiyor, Yahudi yaşatmıyor, Müslüman okumuyor.

5. Düşünürlere Göre Din Nedir?

- "Müslümanların hızla artan büyük nüfusuyla övünmemiz, bana şişmanlığıyla övünen ve aldığı yeni kilolardan haz duyan bir adamı hatırlatıyor. Ruhumuza, akılımıza ve başarılarımıza vurgu yapmaya ne zaman başlayacağız? Gücümüz, bilimimiz, edebiyatımız nerede? Nerede buluşlarımız, küllî iyiliğe katkılarımız?" (Begoviç)
- Yumuşak, araştırıcı, inceleyici kişiler olalım. Tenkide açık olup karşı fikirleri dinleyelim. (Esad Coşan)
- Bir şey doğru olduğu için yapılır. (İbrahim Çalışkan)

O halde hemen şimdi İbn Sînâ'nın şu sözüne kulak verelim: Kendini her şeyden tecrit et; ne işe yaradın, yarıyorsun, yaşayacaksın, bir düşün! (İbn-i Sînâ)

Sonuç ve Öneriler

Çıkan tabloya göre denilebilir ki din ve Kur'ân hayatımızın olması gereken yerlerinde değildirler. Gençler olarak bizler önceliklerimizi belirlemeli ve ona göre hayat planı yapmalı, gayret etmeliyiz. Zira tarihte iz bırakan alimler bu şekilde yapmışlardır ve onlar (Buhari, Müslim, İmam-ı Azam gibi) örnek alınabilir şahsiyetlerdir. Bizler kendi çalışma alanlarımızda olabildiğimiz kadar iyi olmalıyız. Ayrıca hayatta edepli olmalıyız yani azıcık bile olsa kurnaz olmamalı, hak yememeli, çalmamalıyız. Zira küçük günahlar sinek pisliği gibidir. Sürekli küçük günah işleyen insanların kalbi de beyza birkağıda binlerce sinek pisleyince nasıl kara olursa işte yapılan ufak ama sayıca çok günahlar nedeniyle aynı bu şekilde paslanıverir.

Akl-ı Selîm sahibi insan, zihin dünyalarında idealler beslemelidir. Okuma, araştırma, düşünme ve sorgulama yetilerine sahip olmaya çalışmalıdır.

İnsan, Kitaba uymalı, Kitabına uydurmamalı! Bunun nedeni yani hep kitabına uydurma gayretimizin sebebi, samimi olamayışımız ve hatalarımızla barışık olamayışımızdır. Sahabenin bizden farkı işte tam da burasıdır. Onlar ne pahasına olursa olsun Kitab'a uymuşlardır, kitabına uydurmayı ise hiç düşünmemişlerdir.

İnsan, Kur'an'a söylediğini söyletmeli, söylemediğini söyletmemelidir!

Bugün sorunumuz Kur'an'ı anlamamak değil, onunla iletişim kuramamaktır. sağlıklı ve beklenen bir iletişim için insan kendini geliştirme, insaniyetini artırmalıdır. Bu da insanın algısını, akıl ve vahiyden aldığı ışıkla kurgulaması ile gerçekleşebilir. Kısacası toplumdaki insanlar gerçek anlamda insan olmaya çalışmalıdır. Zira Allah bizi insan olmakla şereflendirmek istemektedir. Ancak unutmayınız, insanlık öyle bir elbisedir ki herkese olmaz.

İnsan bireylerin hatasını kurumlara/sistemlere mal etmemelidir. örneğin bir imama hata edebilir hatta bilerek yanlış da yapabilir. Ancak burada kusurlu olan diyanet kurumu ya da imamlık mesleği değil sadece o işi yapan imam vs dir. Başka bir deyişle imam hata eder, ama imamlık hata etmez. O halde hemen şimdi…

Kendini her şeyden tecrit et; ne işe yaradın, yarıyorsun, yaşayacaksın. (İbn-i Sînâ)

Sağlıklı bir toplum ve gelecek için din ve Kur'ân'a dair altın tavsiye şu olaiblir: Oku, Düşün, Anla ve Yaşa.

Kaynakça

Ahmed bin Hanbel, *Müsned*.

Buhârî, *Sahîhu'l-Buhârî*.

Ebû Dâvud, *es-Sünen.*

Müslim, *Sahîhu Muslim*.

Nesâî, *es-Sünen.*

Suyûṭî, Ebû'l-Faḍl Celâluddîn ʿAbdurraḥmân b. Ebî Bekr es-Suyûṭî (911/1505), *el-İtḳân fî ʿUlûmi'l-Ḳurʾân*, Thk. Muḥammed Ebû'l-Faḍl İbrâhîm, el-Mektebetu'l-ʿAṣriyye, Beyrût 2012.

Yücel, Hasan, *Nahl Suresinin İçeriksel ve Biçimsel Analizi*, (Yayımlanmamış doktora tazi), AÜSBE Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı Tefsir Bilim Dalı, Danışman: Halis Albayrak, ss. 1-334.

Zerkeşî, *el-Burhân fî ʿUlûmi'l-Ḳurʾân*, thk. Muḥammed Ebu'l-Fadl İbrâhîm, Dâru İhyâi'l-Kutubi'l-Arabiyye Îsâ el-Bâbî el-Ḥalebî ve Şurakâuhû, Beyrût 1957.